

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Melében: Vidéken:
Egy hóra . . . . . 1 kor. Egy hóra . . . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolós szerkesztő:

UJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN.
Piac-utca 47. és 48. szám.

Gazdasági önállóság felé.

Írta: Hentaller Lajos.

A nagy nyugati népek a politikai, faji és nemzetiségi törekvések mellé újabb jelszót dobtak az internacionális küzdőterre. Ez nem egyéb, mint a gazdasági érdekek kérdése. Az európai nagy nemzetek ma már nem csak hadseregeikkel akarnak hódítani, hanem gazdasági hatalmukkal is. És ez a gazdasági hódítás épp oly tervszerű, épp oly komoly, épp oly állandó, mint a katonai foglalás.

Az európai hatalmak azért indították meg a harcot, hogy voltaképpen ki is legyen ur a nagy világnak kereskedelmi piacain. Ki lássa el a világpiacokat, helyesebben mondva, ki biztosítsa ott saját adófizető polgárainak a piacokat, melyeken nyers-, ipari- és gyárterményeiket képesek legyenek minél drágább áron eladni.

A múlt század utolsó évtizedében Azsia legtávolabb eső szélén nem azért jelentek meg a német császár „kék legényei“, hogy ott néhány ezer kínait lekonzoljanak. Anglia nem azért folytatott két és félesztendő küzdelmet Transzvalban, hogy a burok földjével szertelen birodalmának határait szaporítsa. Oroszország nem terjeszkedési vágyból kötött bele a japánokba, hanem közgazdasági érdekből és előrelátásból. Igen! Kizárólag ezért. Ugy a másik két hadjárat, mint a mostani nagy keleti vérengzés is közgazdasági érdekekért folyik.

Megdöbentő s mégis való tény, hogy a mindennapi kenyérért folytatják a civilizált, nagy világhatalmak ezeket az igazán késhegyig menő küzdelmeket.

A világkereskedelem e küzdelméhez sem Magyarországnak, sem Ausztriának voltaképpen nincsen semmi köze. Nincs! Mert egyikünknek sincsenek gyarmataink. Reánk nézve tehát teljesen közömbös, ki lesz e küzdelemben a győztes. Közönyös főleg reánk magyarokra, mert hisz a mi kivitelünk nagy részben csak nyersterményekre szorítkozik.

De éppen ezért, itt a legtöbb ideje

arról gondoskodni, hogy gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeinket megvédhessük Ausztriával szemben.

A kormánynak kötelessége mielőbb kijelölni azokat a határjelzőket, melyek jövőben Magyarország gazdasági politikájára nézve irányadók lesznek.

Ezelőtt hét évvel történt, hogy a szabadelvű párt tagja Enyedy Lukács, — ha jól emlékszem 1897. december közepe táján — egy határozati javaslatot terjesztett a képviselőház elé. Indítványozó ebben a javaslatában arra kérte utasítani a kormányt, hogyha a vám és kereskedelmi szerződés vagy épen nem, vagy nem oly mértékben volna létesíthető, amint Magyarország érdekei ezt megkívánják, arra az esetre gondoskodjék azokról az *előfeltételekről, melyek az ország önrendelkezési jogának érvényesítésére szükségesek!*

Ennek innen onnan hét esztendeje lesz. Ausztriával még ma sincs kiegyezésünk. Azt tudjuk, hogy minden kormány a közös vámterületnek a hive. Hive annak daczára, hogy kénytelen belátni, miként a közös vám és kereskedelmi szerződésben Magyarország az igás ló szerepét játsza, Ausztriának pedig a dédelgetett versenypáripa jó és irigyelt sorsa jut. Magyarország a véka alá rejtett mostohagyerek, Ausztria pedig a becézett, kendődött, elkényeztetett öle.

És sajátságos! amint fentebb említém, a nagy nyugati népek sorsának intézői a távol idegenben igyekeztek saját hazai ipar és kereskedelmi termékeiket minél jobb áron értékesíteni, a mi kormányunk azon van, hogy a magyar iparost, termelőt és kereskedőt végkép agyonnyomja az osztrák adózó polgárság kedvéért.

Kormányférfiaink félnek a gazdasági önállóságtól. Félnék az átmeneti időszaktól. Sőt némelyek azt állítják, hogy a gazdasági különállás alapján, nem találjuk fel a jólét, a boldogulás feltételeit.

Ez tévedés! Ez votum seperatum csak! Mert ez a felfogás nem egyezik a nagy országos közvéleménnyel. Ez a felfogás nem azonos sem a kis-

iparosok érzelmeivel, nem egyezik a nagygyárosok felfogásával ép úgy, mint a kereskedők és termelők nézeteivel.

Ez a telfogás merőben ellentétben áll annak a millió és millió adózó polgárnak meggyőződésével, akik csakis a külön vámterület létesítésétől remélik azt a mindennapi kenyeret megtarthatni, melyet ma a közös vámterület Molochjának a torkába kénytelenek dobni.

Tudom én azt igen jól, hogy vezető kormányférfiaink miért hivei a közös vámterületnek.

Azért, mert az 1867. december 21 iki osztrák kiegyezési törvény szövege Magyarország gazdasági kormányzatát s önálló vámterületét *feltétlenül kizárja*. E törvény szerint Magyarországnak, amíg Ausztriával közösségben él, határozottan le kell mondani önálló vám és kereskedelmi; önálló pénz és *vasuti* politikájáról. Az osztrák törvények szerint ugyanis Ausztria-Magyarország jelenlegi közösügyi államrendjének alapfeltétele a közös vámterület. Így hangzik az osztrák kiegyezési törvény eredeti német szövege.

Ezzel szemben azonban az 1867. évi törvénycikk 59. és 68. §§-ai egész határozottan kimondják és fentartják, hogy Magyarország Ausztriával ha akar, „*időnként*“ vám és kereskedelmi szerződést kössön, de „*ha és amennyiben az egyezkedés nem sikerülne: az ország önálló törvényes intézkedés jogát magának fentartja s minden jogai e részben is sértetlenek maradnak.*“

Világos ebből, hogy Magyarországnak teljes joga van az önálló berendezésre és külön vámterületre! Csak az esetben nem lenne jogunk, ha ránk magyarokra nézve az osztrák törvény lenne, a szokás jog, a jus utendi és abutendi alapján, kötelező s a magyar szöveget csak azért fogadta volna el 1867-ben, a „*bécsi kéz*“, hogy szükség esetén értéktelen rongynak nyilváníthassa. Egy szóval, hogy szánt szándékkal becsapja vele a magyar nemzetet. A nemzetet áll, hogy behagyja-e ujjában csapni magát?

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál ugymint **idült bronchitis, számarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantti czéggel legyen ellátva

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

Országgyűlés.

[Budapest, 1904. június hó 23-án.]

Még viharzott ma is. De az izgalom mégis a folyosón történt. Boncza Miklós országgyűlési képviselő a Hazai mai ülése alatt a folyosóra ment, ahol szivarra gyújtott. A körülötte levők egyszerre észrevették, hogy a képviselő eisápad és a szivart kiejti a szájából. Még mielőtt segítségére siethettek volna, Boncza a szívéhez kapott és eszméletlenül terült el a földön. Természetes, hogy nagy ijedelem támadt a folyosón. A kintlévő képviselők és hírlapírók mind köréje sereglettek. Nyomban telefonáltak a mentőkért, akik Virosztek orvos vezetése alatt megjelentek s ápolás alá vették a képviselőt. Bevitették a haznagyi hivatalba, ahol pamagra fektették. Ott azután eszméletre tért. Állapotát kielégítőnek tartják az orvosok, akik kijelentették, hogy csak muló rosullétről volt szó.

Elnök Perczel Dezső.

Szederkényi Nandor az ülés elején arra hivatkozott, hogy az elnök megvonta tőle a szót. Ez szerinte jogtalanság és ennélfogva bejelenti képviselői mentelmi jogának megsértését.

A bejelentést a mentelmi bizottsághoz utasítják.

Apponyi személyes kérdésben

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben nyilatkozott a tegnapi szöveg kerületi mentelmi ügyről. A múlt év nyarán előfordult esetben őt képviselő ellen megrovást indítványozott a mentelmi bizottság. A bejelentés beadását ő akadályozta meg, mert neki, mint a ház elnökének az volt a feladata, hogy a ház méltósága megóvassék, mert akkor úgy értesült, hogy a képviselők önmaguktól akarják a házat megkövetni. Ezt tartotta a legteljesebb elégtételnek. Ez volt az oka, hogy a mentelmi bizottságot megkérje, ne terjeszse be jelentését. Különösen pedig a bizottság határozatát nem tartotta a házszab-

bályokkal éppen összeegyeztethetőnek. Hogy Kossuth Ferencz ebben az ügyben közbejárt volna, arról nincs tudomása. Hogy a mentelmi bizottság nem adta be jelentését, ez nem megjegyzés volt, hanem elnöki intézkedés.

Ugron Gábor nagyon méltányolja Apponyi eljárásának indokait, de az ügy még nincs elintézve, mert a ház megkövetése nem történt meg és így a jelentést a ház elé kell terjeszteni.

Kubik Béla tegnap azt mondta, hogy Szivák előadását dezaualják, ma ez megtörtént. **Szivák tehát nem mondott igazat.**

Szivák Imre kijelenti, hogy őt csak Kossuth dezaualhatja, mert ő a megállapodásról nem az elnöktől, hanem Kossuth-tól értesült. A litáát fentartja.

Szavazás a debreczeni galatzi ügyben.

Kubik Béla azzal magyarázza felháborodását, hogy a Kossuth-pártot ismét paklizással vádolták. **Ő sohasem tud abba belenyugodni, hogy a Kossuth-párt a kormány nyal paktál.** (Zaj jöbbről.)

Ezután a névszerinti szavazás következett **Tisza** István gróf tegnapi válaszára a galacz-debreczeni dologban.

A szavazást szünet előzte meg, majd pedig az U. betűn kezdték a szavazást. Nagy derűtség támadt, amikor **Sághy** Gyula elszólásból igennel szavazott.

Gabányi Miklós: Vigyázz, nem vagy már mameiuk. (Derűtség.)

Sághy ki is igazította a voksot nemre. **Apponyi** Albert szintén nemmel szavazott.

Hodossy Imre igennel szavazott, amire a szélsőbaloldali viharos hoch-kiáltásokba tört ki. **Hodossy** felkelt és távozott a tereméből.

Kubik Béla: Jó éjt Ocskay brigadéros . . .

A Kossuth-párt, a néppártiak, Ugronék és a nemzeti-párt mind nemmel szavaztak. Délben az elnök kihirdette a szavazás eredményét: 452 igazolt képviselő közül elnök nem szavazott; 126 képviselő igennel, 55 nemmel szavazott, 270 pedig távol volt és így 71 szavazattöbbséggel a választ tudomásul vették.

Felkiáltások a baloldalon: Hoch! Hoch!

A „nyóczfont Mónár“ kutyája.

[Hajdu történet.]

„Nyóczfont Mónár“ az alsótemető felé eső „riszen“ lakozott, amerrefelé a Sebestyén-hadakról egész nagy utcát neveztek el az ősök „Sebestyén közinek.“

Voltaképpen „nyóczfont Mónár“ gazda igaz sulyra meg volt kilencszer, sőt tizszer nyóczfont-nyi hajdu is; hogy azonban a nánási „nipek“ előtt mégis „hóttá napjaig“ mindig nyóczfont maradt Molnár gazda, ennek oka-foka van. Nem más, mint ujszülött korában oly buczkó gyerek volt Molnár, hogy a kíváncsi szülei, alig mosdatta meg a baba, mindjárt fontra tették és megmérték a kis hajdut s mert „nyóczfontot“ nyomott, mindvégiglen „nyóczfont“ maradt az ő becsületes neve. Pedig a maga idejében nem utolsó hajdu volt „nyóczfont“. A város házán „benlivő“ urak is hallgattak a szavára. A nagy nánási református templomban is ő kelme kezdette (midőn már öregbedett!) az „inek“-et . . . És a „nyóczfont“ hajdu egészséges bölcsességét hirdeti ez a fenmaradt mondása is: „Addig zörög a vasfazik, a míg a löcsrül a kasfarba nem teszük . . .“, értsetek: a melyik hajdu sokat larmázik a közügyekben, a melyik hajdu uszítja a „nipeket“ a „benlivők“ emez s amaz közvagyon pusztító eljárása ellen, hivatalba kell nyomni a nagy „nipszónok“ atyáit és menten elhallgat . . .

Ámde most itt sem a tedeji, sem a vidi, sem a „riti“ földeknek hadnagy-uraimokra hasznos „kiosztásáról“ szó nem esik, hanem igenis szó esik a „nyóczfont Mónár“ kutyájáról.

Ez a kutya lompos szőrű, hajdu kutya volt. A túske, a sár vastag csüllöngökbe rojtozta ki hortobagyi módon a kutya fehér bundáját. Hamis volt ez a kutya. Mindig csivogott ez a kutya. Utczahosszat zavarogatta a füttyölős zsidót. Akarhányszor szétrigogta a rőfögős csürhét. Hamis volt, lármas volt, nagy ugató volt ez a görbe farku kutya, amely akkor is ott szaladt a „nyóczfont“ gazda szánkója mellett, amikor az egyik télen „nádír“ szállottak ki a „rit“-re.

A göndőrfarku kutya akkor is ott csivogott, ott ugrándozott a szánkó körül. Nekinek szaladt még a zuzmarás sörényű jószágoknak is . . . Akkor még igazán rétség volt a „rit.“ Mértföldekre terjengtek a bokretás nádasok, csak egyik másik dombon felhődzött füstfelhő. Bizonyosan zúzos gazi gyujtottak meg a rejtőzködő kondastanyán. Szomorú és csöndes volt így téli napon a réti pusztá, melynek renetegében kölykedzett az ordas réti farkas is. Ha a kanja a karamhoz lopózkodott: darabra szaggatta, véresre marta a báránykákat és nagy csufaságot ejtett az álmos pásztorokon, a kazal tövébe bujt kutyákon . . .

A „nyóczfont“ Molnár gazda szánkója, mint fűregyik szaladt a ropogós szűzhavon.

Az 1904. évi költségvetés tárgyalása.

Az 1904. évi állami költségvetés tárgyalására tértek át.

Neményi Ambrus előadó néhány szóval elfogadásra ajánlotta a költségvetést.

Komjáthy Béla a Kossuth-párt álláspontját fejté ki a költségvetéshez és már előjárójában kijelenti, hogy nem fogadja el a törvényjavaslatot. A Kossuth-párt politikája a függetlenség és önállóság. Nem áll az, hogy a párt elérhetetlen ideáért küzd és azért nem juthat kormányra. Ez a téves felfogás az oka, hogy a kormány a választásokon többséget szerzhet. A többség elterít a 67-es alaptól, mert a javaslat sehol, a hol közösségről van szó, nem tartják és nem tartatják meg.

Határozati javaslatot nyújt be az 1904. költségvetési javaslat visszautasítására, míg az ígéreteket be nem váltja és az önálló vámtérület mellett meg nem teszi a lépéseket a kormány.

Ezután a gyűlésnek eseményét képezték az **Apponyi** Albert gróf kijelentései és nyílt támadása a kormány ellen.

Apponyi Albert gróf eddig nem tekintette bizalmi kérdésnek a költségvetést a kormányval szemben. Utóbb azonban Tisza István alatt úgy alakultak a viszonyok, hogy a közvélemény is a miniszter ellen döntött bizalmatlansága nyilvánításával, — csak a közelmúlt napokban a leggyanusabb tünetek merültek fel. A kormány aggasztó játékot űz. A kölesön műveletének is az a célja, hogy az alapot megvédje a hadsereg részére, a melyre fordított áldozatoknál nem tartanak aranyt az ország gazdasági fejlődésével és fejlesztésével. Majd szóvá tette az udvartartáshoz fűződő nemzeti sérelmeket is. Az udvartartásból az országnak sem anyagi, sem erkölcsi haszna nincs. Ez nem magyar királyi, hanem osztrák császári udvartartás. Megdöböntő, hogy a miniszterelnök a galaczi ügynél is a törvénytörést védi és a törvényvédő hivatalnokot fenyegeti meg. Mikor ő házelnök volt, hozzá is érkezett számtalan német megkeresés. Nem csinált belőle háborút, hanem visszakiűzte és közelebb már magyarul küldték el ugyanazt az irást. A kormány iránt bizalommal nem

Az emberek bodor füstöt fujtak a jégcsapos bajusz alól. A horgasinat verő birkabőr bekecsben, torzomborz nagy kucsmában kellemesen érezték magokat és nem igen ügyeltek a nádzörgésre, a melyből kóbor farkas büdös szagát csapta ki a karcsu nádszállakon lengedező éles téli szél . . . Bezzeg a „nyóczfont“ csivogós, szilaj, görbefarku kutyájának orrába csapott a vadszag és bár a farkasnak még színet sem látta, már a farkas szagtól is berekedt, a szánka farához húzódtott a lármas kutya, a melynek rémületében úgy kiegyenesedett a kunkorgós farka, még a sokat tapasztalt Molnár gazda is csóválta rá a süveges fejét. És egész teljes hónap is elmúlt míg vakkantott a kutya. A nevezetes görbe farka pedig még hetek múlva sem kunkorodott vissza az eredeti állapotába.

Nemes Takaró Ferencz uram (nem holmi Ferdinándusoktól, Leopoldusoktól származik az ő kigyelme czimeres levele! Bocskay atyánk, a hajdu király maga írta meg azt a vitézi levelet . . .), tehát Ferencz uram, a ki — mint czéhbéli szücsmeister — számos rózsavirágtól himes ködmönt öltögetett meg életében, tapasztalat után mondja

— Ha emberire akad, a szájhős férfi is esik olyan csufaságba; mint mikor a „nyóczfont“ csivogós kutyája farkast szagolt a riten . . .

Szabad Hajdu.

viseltetik a költségvetés (Hosszas t. Szivák) Ferenczre vonatkozó tévedett. Kubik veszi. Az ü.

Vármegye

Hiva A vármegye totta meg Elemér főispán at fog tart. Kiss hecskerék aradi 13 állítani országitratban Hóságát a ho.

A ha Hajdudorog kus egyház lása, illetve ban egy, annak fonh helynökség hatásköre gyekre terjének ápol iskolák tan székkel, ill magyar litu zott határo.

Ez a Lengyel k kész, a Sz apátság pr hó 22 en t tanácsosok jelentek. O gazdag sz nyiregházi czimzetes nyi esperes cz. esperes Szaploncza Miklós esp.

A tar nyitotta me szetekben A vikarius kifejezést azokról a liturgiát il elégedetlen szokott ma az ó szláv hogy a lel s a béke h Firczak Gy tisztelgő szék, a tar kifejtett m Ohajtja to magyarok könyvek f püspök ke zött, jól is sülhető ké kal megbiz.

Leng hogy az é ügyében a s azon biz püspök fel kormány n lészintézet testület tu ben kötele továbbra meg ez ir.

viseltetik, határozati javaslatot nyújtott be a költségvetési javaslat visszautasítására. (Hosszas taps, éljenzés! balról.)

Szivák Imre a szerdai ülésen Kossuth Ferenczre vonatkozólag tett kijelentéseire vonatkozólag menti magát. Elősméri, hogy tévedett.

Kubik Béla ezt a kijelentést tudomásul veszi.

Az ülés 8 órakor ért véget.

Vármegyénk és közelvidéke.

Hivatalvizsgálat a vármegyén.

A vármegye hivatalaiban csütörtökön tartotta meg a szokásos vizsgálatot **Domahidy Elemér** főispán. A hivatalvizsgálat több napon át fog tartani.

Kiss Ernő vértanu emléke. Nagyberek városára **Kiss Ernő** tábornoknak, az aradi 13 vértanu egyikének emléket akar állítani országos közadakozás útján. Felhívta átiratban Hajdu vármegyét és valamennyi községét a hozzájárulásra.

A hajdudorogi szentszék ülése.

Hajdudorogon tudvalevőleg a görög katolikus egyház magyar nyelvű liturgiájának ápolása, illetve őrzése és fejlesztésére még 1873-ban egy, a munkási püspöktől függő és annak fenntartása alá tartozó püspöki külhelynökség lett felállítva. Ezen külhelynökség hatásköre Hajdu-, Szabolcs-, Szatmármegyékre terjedőleg a szertartás magyar nyelvű ápolása és őrzésén kívül a felekezeti iskolák tanügyét is felkarolja. Rendes szentszékkel, illetve tanácsossal bír, melynek a magyar liturgia és népnevelés ügyekben hozott határozatát a vikárius hajtja végre.

Ez a vikárius Hajdudorogon jelenleg **Lengyel Endre** volt nagykallai esperes lelkész, a Szent-Györgyről nevezett szobránczi apátság prépostja. A rendes évi gyűlés t. hó 22-én tartatott meg, melyre a szentszéki tanácsosok egy pár kivételével mind megjelentek. Ott láttuk az érdemek és éveken gazdag szabolcsi főesperes **Fekete István** nyíregyházi lelkész, a tevékeny, ékesszóló címzetes kanonok **Varga László** bősörményi esperes-lelkész, az ügybuzgó **Papp János** cz. esperes debreczeni lelkész, **Kutka Lajos**, **Szaplonczay György**, **Lengyel János**, **Szabó Miklós** esperes lelkészeket stb.

A tanácskozást **Lengyel Endre** vikárius nyitotta meg s legnagyobb részben a lelkészetekben felmerült ügyek lettek elintézve. A vikárius évi jelentésében örömeinek ad kifejezést a nyírségen tapasztalt tanügyben azokról a népi iskolai jó eredményekről. A liturgiát illetve csak egy községben talált elégedetlenséget, hol a lelkész, a régen megszokott magyar nyelvű istentisztelet helyére az ó szlávot vezette be, de remélni lehet, hogy a lelkész meghajlik híve kívánságának s a béke helyre áll. Határozatba ment, hogy **Firczak Gyula** püspökhöz az ősz folyamán tisztelegő küldöttséget meneszt az alszentszék, a tanügy s a magyar nyelv ügyében kifejtett munkálásának megköszönésére. — Ohajtja továbbá, hogy a görög katolikus magyarok országos bizottsága által liturgikus könyvek fordítására kifizetett 1000 korona a püspök kezeibe tétessék, hogy papjai között, jól ismervén az ez irányban érvenyesülhető képességeket, a szükséges fordításokkal megküzasson.

Lengyel Endre prépost vikárius jelenti, hogy az éneklész képző intézet létesítése ügyében a városi képviselőtestületnél eljárás azon biztató választ nyerte, hogy ha a püspök felterjesztése útján a közoktatásügyi kormány meg teszi a lépést a magyar éneklészintézet létesítésére, a dorogi képviselőtestület tudni fogja a magyarosítás érdekében kötelességét. Ebből kifolyólag a vikárius továbbra is megbizatik azzal, hogy tegye meg ez irányú felterjesztését illetékes he-

lyekre, hogy az **egyházi énekek** egyöntetűségére oly szükségessé vált **magyar éneklész** tanintézet Hajdudorogon mielőbb felállíttassék.

Általános meglepetést és sajnálkozást keltett az országos bizottság elnökének, **Szabó Jenő** főrendiházi tagnak az elnökségtől való visszavonulása. Beható vita után felkérendőnek határozta az alszentszék **Szabó Jenő** főrendi tagot, hogy lemondását vonja vissza s vezesse a magyar nyelvű liturgia ügyét tovább is a teljes győzelem kivására, elismeréssel, hálás köszönettel adózván eddigi fáradságtalan buzgó tevékenységeért.

A tanácskozás befejezése után **Lengyel Endre** megvendégelte a gyülekezet tagjait, gazdag lakomához híván meg a város előkelőbb vezetőit is. A gazdag és izletes magyar konyhán készült ebéden az első időmást a szíves házigazda, **Lengyel Endre** mondotta **Firczak Gyula** püspökért. Utánna **Fekete István** főesperes **Lengyel** vikáriusért, mint a magyar nyelvű istentisztelet állandósítás és törvényesítésért folyó harc egyházi vezéréért. **Varga László** kanonok **Dorog** vezető egyénéjéért, mint a magyar liturgia zászlótartója és apostoláért, a népért. **Szabó Miklós** esperes **Varga László** kanonok kerületi esperesért. **Szaplonczay György** a vikáriusért emeltek poharat. Szólottak még **Farkas Győző**, **dr. Loóg Béla**, **Kutka Lajos** stb.

Ludvigh hosszú szabadságon.

Mehett !!

Ludvigh Gyula a máv. elnökgazdátja hosszú szabadságra indul a jövő hó 15-én. És ha visszatér, bucsu tisztelgésen fogadja a MÁV. hivatalnokait.

A kik a MÁV. elnökének környezetében élnek, hirdetik róla, hogy egyike a legszeretreméltóbb embereknek. Tizenhat éves elnökösködése sok dicső hozott a mávnak, sok üdvös reformot és — így mondják — nem ismerik **Ludvigot** azok, akik hirdetik róla, hogy hivatalnokaival nem érintkezett. A sztrájkmozgalom nagyon megviselte az elnököt. Bár minden intézkedés az ő felelőségére történt: egyetlen egynek se ő a gazdája. Aki tudja, úgy is tudja, hogy a sztrájk idején már reggel 8 órakor a MÁV. **Andrássy** ut központján intézkedett és rendelkezett a kereskedelmi miniszter.

Ki lesz az ur a Mávon? Két név nyomul előre a kombináció pályáján. A két név két gazdája közül az egyik is, másik is olyan, hogy vállalja a hivatalát, ha muszáj. **Vörös László** sem megy szívesen. **Miklós Ödön** sem. Pedig arra esküsznek a szabadelvű pártkör tájékán, hogy e két névből sorolják ki az egyiket a Máv. élére.

Mi az ujság?

Három halálos ítélet egy napon.

A pozsonyi törvényszék fennállása óta először tegnap hozott halálos ítéletet. Kötél általi halálra ítélte **Grancsa Csuri** ujbarei vándorvezigányt, aki három évvel ezelőtt agyonverte és kirabolta **Beer György** csehországi koreszmárost és feleségét. — **Zimonyból** jelentik, hogy a mitroviczai törvényszék **Javonovics Nikolát**, aki **Radovanovics Raját**, volt földbirtokos gazdáját meggyilkolta, kö-

tél általi halálra ítélte. **Eisenkolb József**, **Jovanovics** bűnrészesese, másfél évi súlyos fegyházat kapott. — A harmadik halálos ítéletet a szabadkai törvényszék hozta. A halálra ítélte **Dimovics Miklós** vándorvezigányt, aki a múlt évben baltával leütötte az országuton **Sarnyai Lukács** bácskai jómódu parasztagdát és elrabolta 2800 korona készpénzét.

Családi dráma. Csokalyon tegnap gyanus körülmények között meghalt özv. **Györi Istvánné**, a ki **Fülöp István** néveléssel vadházasságban. Az orvosok megállapították, hogy a halált külerőszak idézte elő. **Molnár Béla** csokalyi jegyző azonnal letartóztatta **Fülöp Istvánt**, a kit vallatásra fogott. **Fülöp** olyan ellentmondó vallomást tett, hogy szinte kétségtelenül meg lehet állapítani bűnösségét. A gyilkosságról az érmihályfalvi csendőrség telefonon értesítette a nagyváradi királyi ügyészséget. A vizsgálóbíró kiutazott Csokalyra, hogy **Fülöp Istvánt** kihallgassa. A meggyilkolt asszony hulláját törvényszéki orvosok fel fogják boncolni.

Dorgálásból halál. Budapestről jelentik, hogy **Prokesek Henrik**, hivatalnok **Emma** nevű nyolcz esztendő kis leánya nem kapott olyan bizonyítványt, amelyet várt. Nem volt végig kitűnő. A kis **Emma** nagyon a szívére vette a dolgot, szégyelte magát s nem ment haza a Kálvária tér 8. szám a lakására. Szülői kétségbeesetten keresték az egész városban, hasztalanul. Csütörtökön reggel a család egyik jó ismerőse találkozott a gyermekekkel és hazavitte. Az anya nevető görcsöket kapott az öröm és boldogság miatt, hogy elveszettnek hitt gyermekét viszontláthatja. Mikor azonban lecsillapodott, erősen megdorgálta a kis leányt, aki egy darabig némán tűrte a szidást. Egyszerre csak kiszaladt a folyosóra, es mielőtt megakadályozták volna, átvette magát a korlátot. A szerencsétlen anya felőrüiten szaladt a gyermeke után, aki összezuzott testtel, életlenül feküdt az udvar kövezetén. A mentők haldokolva vitték az **István** kórházba.

Tűz a fiumei kikötőben. Óriási tűz volt **Fiumében**. A **Baross-kikötő** nagy faraktára égett le. A nagymennyiségű kukorica és gabona rakomány is benne pusztult. Majdnem tüzet fogott a rakpart mellett lehorogonyzott „**Jókai**“ nevű gőzös is.

Öngyilkos banktisztviselő. **Máté Jenő**, a **Pesti** Hazai Első Takarékpénztár huszonegy éves bankhivatalnok csütörtökön reggel fél kilenc órakor **Kerepesi**-ut 17. szám alatti lakásán mellbelőlte magát és súlyosan megsérült. A mentők a **Rókus** kórházba vitték, ahol állapotát reménytelennek mondják. Hihető, hogy a fiatal ember boldogtalan szerelem miatt lett öngyilkossá. Néhány héttel ezelőtt ugyanis megismerkedett egy színésznővel, akibe nagyon beleszeretett. Lehet, hogy közöttük történt valami.

Színésznő és hadnagy regénye.

A primadonna ötszáz koronája.

[A Piros bugyelláris második kiadása]

Két évvel ezelőtt **Székesfehérvárott** történt, ahol **Ragányi Iza** a kaposvári színtársulat primadonnája, szintén mint diva volt egy más társulatnál.

Ragányi hódított. Taps, virág, sziv. éjjeli zene, jó kritika stb., amit csak egy primadonna szíve, lelke kíván, bőségesen hullott elébe. Szóval star volt, clou volt, hódító...

A meghódított publikum sorai között egy, kis barna honvéd hadnagy a proscenium páholyban volt a leghízetosabban leigázva a művésznő babonás szeméi által.

A primadonna és a hadnagy ismerték

egymást személyesen. Nem tudni, hogy Ámor isten, vagy egy kardalok mutatta e őket be egymásnak, de ismerték egymást, sőt egy-kétszer a hadnagy fényes atillában vizitelt is a divánál.

Egy katonatisztnél gyakran szokott kincstári pénz lenni, amire jobban kell vigyázni, mint a két szeme világára. Ragányi ismerős hadnagyja azonban nem vigyázott reá s egy szép napon elvesztett ötszáz koronát a kincstár pénzéből.

A pénzt hirtelenben nem tudta pótolni s megindult a szigoru vizsgálat, a melyet egy hadbíró vezetett.

Mielőtt folytatnánk a históriát, közbe vetve megjegyezzük, hogy Ragányi kitűnő népszínmű énekesnő. Csepreghy „Piros bugyelláris”-ában ő játszotta Török Mihály bíró Zsófi feleségét.

E darabban pedig Csillag Pál manipuláns őrmester urnak van hasonló czudar peche, hogy száz pengőt elveszít a kincstár pénzéből s hogy zavarba ne jöjjön, Török bírótól kér kölcsönt, a ki ad is neki, de a mikor az őrmester megtudja, hogy Zsófi, a régi szeretője, a bíró hitese felesége, oda vágja a pénzt és inkább elakarja magát fogatni.

Ragányi a színpadot egy merész lökés-sel kidobta Székesfehérvárról az életbe s a hadnagy esete után három napra felment ötszáz koronával a honvéd hadbíróhoz és elébe rakta a nagy bankókat:

— *A hadnagy ur nálam felejtette az ötszáz koronát, a kincstár pénzét, mondotta a primadonna s a hadbíró a pénzt le is foglalta.*

A hadnagy, akit legott kihallgattak a dolog felől, körülbelül úgy tett, mint Csillag Pál manipuláns őrmester a „Piros bugyelláris”-ban.

— Én nem hagytam az 500 koronát a művésznőnél, válaszolta kemény hangon, én azt máshol veszítettem el. Én azon a napon, amelyen a művésznő állítólag megtalálta szobájában azt az ötszáz koronát, nem is voltam nála.

Eddig és ne tovább.

A hadnagy leköszönt a rangjáról, az ötszáz koronát pedig csak most kapta vissza Ragányi a honvéd hadbírószágtól.

Az érdekes kérdést döntse el a kedves olvasó, hogy kinek volt szebb karaktere: a primadonnának, vagy a hadnagnak?

Az örült asszony merénylete.

— Tűz egy tébolydában. —

A lipótmezei tébolydában tegnap este egy szerencsétlen örült asszony merényletet követett el. Meggyújtotta az intézet egyik mellékhelyiségét, amely fából van építve és azonnal lángba borult. Az egész épületet nagy füstszag borította el, az izgatottság tetőpontra hágott, az örült bennlakók kétségbeesetten futkároztak a nagy szobákban és a folyosókon, hörögtek, fuladoztak, sikongtak.

Jó darabig senki nem tudta, honnan ered a füst, de azután észrevették, hogy Koch Bertalanné nevű asszony, kereskedő felesége nincs a szobájában, rögtön arra gondoltak, hogy csakis ez az asszony gyújtogathatott. A gyanu alapos volt. Kochné néhány percnyi keresés után meg is találták a folyosó végén az egő mellékhelyiség előtt. A haja ki volt bontva, a szemei szikráztak és ordított az élvezettől. Óvatosan elcsalták a tüztől, bezárták, azután a házi tűzoltók hozzáálltak az oltáshoz.

Oltás közben egyszerre éneklés hallatszott a helyiség mögül. Egy férfit találtak ott, aki a füstszagra valahogy kiszökött a szobájából, gyönyörködni a tűzben. Közben a II. kerületi tűzoltók is megérkeztek és tíz percnyi erős munka után oltották a tüzet.

Hogy a gyújtogató Koch Bertalanné, hogy jutott a tűzhöz, senki nem tudja. Gyufa vagy más tüzszeres szám nincsen szabadon a tébolydában és ha csak nem kőből csiszolt ki szikrákat, igazán érthetetlennek látszik, hogy gyult ki a helyiség. Kochné egyébként nagyon veszedelmes asszony. Egy esztendő előtt került a tébolydába, az utcán fogták el, ahol őrjöngött és megtámadta az emberkeket. Kiszállították a tébolydába, de az uton megtámadta a mentőkocsiban ülő orvost, úgy, hogy nyílt utcán helyezték kényszer-zubbonyba. Kochné most kettős őrizet alatt tartják.

Villámtól pusztított paripák.

[Páratlan eset.]

A villámcsapás okozta szerencsétlenségek sorában talán páratlanul áll az, mely Vasszécsény községben, Bornemissza báró pusztáján történt. *A gyújtó villám öt gyönyörű paripát pusztított el, amelyek a nemes véru állatoknak diszei, remek példányai voltak.*

A szerencsétlenség még szombat este történt nagy vihar idején, amikor villám villámot ért és néhány helyen le is csapott Vasvármegye területén.

Este nagy vendégség volt Bornemissza bárónál. A környék nemessége jött össze a főúri kastélyban. Az állomásról visszajött paripákat bekötötték az istállóba. A legerősebben csattogtak a villámok, amikor egyszer csak óriási csördült a pusztán és a következő pillanatban már lángokban állott az istálló, amelybe a négy gyönyörű állatot bekötötték. A szolgaszemélyzet kocsisok s béresek be akartak hatolni az istállóba, de a kicsapó lángoktól és a hatalmas fojtó füsttől lehetetlenség volt bemenni. Így aztán az állatok, amelyek 3000 korona értéket képviseltek, odaégték. Odaveszett még egy ötödik mén is, egy angol telivér, amely Szászy Dezső huszárhadnagy tulajdona. Ennek a paripának az értéke 2000 korona. Szászy hadnagy szintén vendége volt a bárónak.

Az istállótól még két másik melléképület is tüzet fogott s a hatalmas tűz gyönyörű illuminációt képezett a pusztán, a melynek fénye reflexként ott pompázott az égbolton. A fényes kivilágítás éjjeli 11 óra után Szombathelyen is látható volt. A pusztulásnak igen érdekes előzménye van.

Bornemissza Gábor báró szombat délelőtt Szombathelyen járt és vétel végett megtekintette özv. Schöntag Salamonné bérkocsitulajdonos 4 lovát és megegyeztek 3000 korona vételárban. A lovakat azonban még nem vette meg. Azt mondta, küldje ki estére a négyes fogatot próbajáratásra és ha megteszenek a lovak, megtartja. Schöntagné lovai az első magyar általános biztosító társaságnál voltak biztosítva. Ha esetleg porre kerülne a dolog és nem tudják megállapítani az ügyletet Bornemissza és Schöntagné között, akkor sem károsul az utóbbi, mert a biztosító társaság kifizeti a biztosított összeget.

Egyházak és iskolák.

Ujabb adományok a homokkerti imaházra. A következő sorok közlésére kértünk fel: Csapó-utca III. osztály leányiskolában január hóban átadtam egy gyűjtő-ívet tekintetes Kiss András tanító urnak gyűjtés végett, melynek eredménye lett, hogy a kis leánykák filléreikből összerakott 5 kor. 14 fillért, ezen összeget már át is adtam nt. Szele György urnak, mely összegért fogadják hálás köszönetem az összes iskolás leánykák, valamint a tanító ur is. *Sővényi István.*

A siketnémák vizsgája. A siketnémák helybeli iskolája f. hó 26-án vasárnap délelőtt 1/2. 11 órakor tartja a város háza közgyűlési termében évről-évre vizsgálatát, amelyen az iskolát fenntartó egyesület elnöksége szívesen lát minden, az ügy iránt érdeklődő emberbarátot. Ugyanekkor a leány növendékek kézimunkái is megtekinthetők, amelyek egyik mellékteremben fognak közszemlére kitétetni. A kézimunkák minden darabja az anyag ára fejében eladó. Összes értékük mintegy háromszáz koronát teszen ki. A vizsgálaton a kormányt Kis Lajos budapesti igazgató fogja képviselni, aki szombaton délután érkezik városunkba.

Az érettségi a r. kath. főgimnáziumban. A debreczeni kegyesrendiek vezetése alatt álló r. kath. főgimnáziumban június 27. és 28. napjain fogják megtartani a szóbeli érettségi vizsgálatokat, amelyre 15 tanuló jelentkezett, de kettő bejelentette már, hogy visszalép.

A pántlikás farku tehen.

[Vásáros kupecz történet.]

Az eset ott kezdődik, ahol Majcsovics Salamon máramaroszigeti marhakupec párját ritkító leleményességgel adott tul a szatmári hetivásár alkalmával egy tehenen, a mely súlyos hibában szenvedett. A szegény jámbor állatnak ugyanis nem volt farka.

Majcsovics Salamon azonban nem azért marhakupecz, hogy ezen ne segítsen. A vágóhidon beszerzett magának egy megfelelő farkot, földi maradványát egy néhai tehennek s azt remekül rákötötte tehenére. Még szép piros pántlikákkal is ellátta az összekötözés helyét, lepleztesül a csalafintaságnak. Az így feldiszitett tehennek persze sok mosolygós bámolója akadt a vásárbán, akik persze nem is sejtették, hogy a pántlikás diszítés mit leplez. Legfeljebb azt gondolhatták, hogy ni ni, hiányzik ennek a Majcsovicsnak egy kereke.

Majcsovics meg csak kinalta tehenét s a legmulatságosabb a dologban az, hogy Schwarcz Sámuel szatmári marhakereskedő akadt horogra vevőként. Schwarcz, úgy látszik, nagyon bizott idegenből jött kollegájának becsületességében, azért hát jóformán meg se vizsgálta a tehenet. Hanem hazahajította. Otthon aztán le akarta oldani a pántlikát s ime, mi történik? A fark elvállik a testtől s lehull a földre. Böszült oroslánként rohant erre Schwarcz, kezében lobogtatva a tehénfarkot, ki a vásárba. Majcsovics azonban sejtett valamit, mert már el-tűnt onnan.

Schwarczban azonban tombolt a düh s kinyargalt a vasuti állomáshoz. És itt meg is találta derék pályatársát, amint éppen jegyet váltott. Röhögött Majcsovicra s hatalmasan kezdte ütlegeini. Ha a rendőrök közbe nem lépnek, talán agyon is veri.

A dolog folytatása az lett, hogy Schwarcz család miatt tett panaszt Majcsovic ellen, Majcsovic meg súlyos testi sértés címén Schwarcz ellen. Mindkét per nem mindennapi corpus delictije pedig a tehénfark. A szatmáriak most nagyokat mulatnak a két marhakereskedő esetén.

UJDONSÁGOK.

HORTHY ISTVÁN †

A tiszántuli egyházkerületnek mély gyásza van. Egyik legrégebbi oszlopos tagja, a magyar kálvinista közélet vezérférfia: *Horthy István* fődbirtokos tegnap délben Kenderesen hirtelen el-

halt. Röves mag összes ep fekete lo

Még leti gyüle élénk érd tárgyalásá tegegy hi esetet.

Hort nista ne kora ifjus pelt. A békés-bán volt, pár tisztségér lemondott is. Kiss A kerületnek letéről gr. gondosko

Teme kor lesz

Házi

Debre megünnepli cus:ozzai c az. Albrecht vert 140.09 az osztrák magyar vit ugyanis ma

Ott v debreceni mesebb por lenség goly az egész ezn kapott volna

Az ez tateret. A g zette meg a

Azóta amelyeket e azóta rég b viruló meny tak Custozz legfőlebb in

Az ez nepli e nap előtt a hely pélyes isten mot ez alk feldiszitették vatal. Előtt ban elesett gényiségnek (Nyolcyszáz.)

Az er lója van f bántó sárgy is német.

Igen falába illes 39. gyalogez jellemző szá évbeli állap gyászvitébő mind — h tisztek is.

Az ün zenekara z ros utcáit, lesz a r. ka szemle, a le pedig kimen kező helyis Vogel Pál tozzai nagy

halt. Rövid távirat hozta a hirt a kedves magyar főúr haláláról, mire az összes egyházi épületekre kitűzték a fekete lobogót.

Még a május 25-iki egyházkerületi gyűlésen itt volt Debreczenben s élénk érdeklődéssel vett részt az ügyek tárgyalásában; gyöngékedés vagy betegség híre nem előzte meg a gyász- esetet.

Horthy István régi magyar kálvinista nemes családból származott s kora ifjúsága óta a közéletben szerepelt. A tiszántuli egyházkerületben a békés-bánsági egyházmegye gondnoka volt, pár évvel ezelőtt azonban eme tisztségéről, hajlott korára tekintettel, lemondott. Tagja volt a főrendiháznak is. Kiss Áron püspök távol lévén, a kerületnek a temetésen méltó képviselőtéről gr. Dégenfeld József főgondnok gondoskodik.

Temetése szombaton délután 3 óra- kor lesz Kenderesen.

Háziezredünk emléknapja.

Custoza évfordulója.

Debreczen háziezrede minden évben megünnepli az 1866. június 24-én vívott custozzai csata emlékét. Dicsőséges nap volt az. Albrecht főherceg 82 000 emberrel megvert 140 090 főnyi olasz sereget. De nem az osztrák hadvezér győzött itt, hanem a magyar vitézség. Az osztrák sereg zömét ugyanis magyar ezredek képezték.

Ott volt a legsűrűbb golyózáporban a debreczeni 39. gyalogezred. A legveszedelmesebb ponton harczott. Ugy hullott az ellenség golyója mint a záporosó. Alig maradt az egész ezredben néhány ember, aki sebet ne kapott volna.

Az ezrednek 800 halottja fedte a csatateret. A győzelmet a 39. gyalogezred fizette meg a legdrágábban.

Azóta 38 esztendő telt el. A sebek amelyeket ez a híres csata idehaza ütött azóta rég beheggedtek. Az ifjú özvegyek, a viruló menyasszonyok, akik akkor átkot szór- tak Custozzára, ma már öreg anyókák, akik legfőleg imádkoznak esen a napon.

Az ezred azonban évről évre megün- nepli e napot, amelynek emlékére ma dél- előtt a helybeli róm. kath. templomban ünne- pélyes istentisztelet tartanak. A templom- ot ez alkalomból a katonák igen szépen feldisznitették. A főoltár előtt áll a fekete ra- vatal. Előtte az emléktábla, rajta a csatá- ban elesett tisztek neveivel. Az elesett le- gényeségnek csak a száma van feltüntetve. (Nyolczszáz.)

Az emléktáblára az ezred régi zász- lója van feltűzve. Persze magyar szemé- bántó sárga-fekete. Az emléktábla felirata is német.

Igen érdekes az ezrednek a templom falába illesztett márványtáblája, amely a 39. gyalogezred történetéről beszél. Igen jellemző szám beszél az ezred 1848 és 1849. évbéli állapotáról. A szabadságharcban 3 gyászvitéből állott az egész ezred. A többi mind — honvédnek csapott fel. Még a tisztek is.

Az ünnep előestéjén a 39. gyalogezred zenekara zenés takarodóval járta be a vá- ros utcáit, ma délelőtti ünnepi istentisztelet lesz a r. kath. istenházában. Délelőtti disz- szemle, a legényességnek jó ebéd borral, este pedig kimenő. A tisztikar pedig a tiszti ét- kező helyiségben lakomát csap, amelyen Vogel Pál ezredes fog megemlékezni a cus- tozzai nagy napról.

— **Bizottsági ülés.** A város tulaj- donát képező „Arany Bika” szálló sok gon- dot ad mindig a hatóságnak. Mindig van rajta valami javítani, átalakítani való vagy szükséges megint újabb felszerelés belé. Körner Adolf tanácsnok elnöklété alatt csü- törtökön délután külön bizottság foglalkozott az „Arany Bika” dolgaival. A bizottsági tár- gyalásban részt vettek: dr. Magoss György főügyész, Aczél Géza főmérnök, Bruckner Ödön rajzoló, Márton Imre bizottsági tag és Németh András, az „Arany Bika” bérelője.

— **A Debreczeni Független Uj- ság és a fürdőző közönség.** Junius kö- zepén kezdetét veszi a fürdőzési és utazási idény. A *Debreczeni Független Ujság* azoknak, akik az uthoni eseményekről távollé- tük alatt is értesülni akarnak, hű kísérője a belföldön a rendes előfizetési áron min- denkinek, aki azt kéri, utána küldjük. Ily fürdő-, vagy utazási előfizetéseket minden naptól kezdődőleg, de legalább egy hónapi időtartamra elfogadunk és kívánatra minden- hova utánaküldjük a lapot, ahol az előfizető tartózkodik. Külföldre a postaszállítási kü- lömbözet utána fizetendő.

— **Vizsgálat a betegpénztárak- nál.** A hatóság által tartani szokott viz- gálatokat most fejezték be a debreczeni be- tegsegélyző pénztáraknál Vetésy Béla rendőr- fogalmazó, iparhatósági biztos és Papp Jó- zsef számvevő. Az önálló munkás betegse- gélyző, a kerületi, az ipartestületi, a keres- kedelmi és a pinczéregyleti betegsegélyző egyletek pénztárait és számadásait vizsgál- ták meg. Példás rendet találtak mindenütt úgy a könyvvezetésben, mint a pénztárak- ban. Egyetlen fillér hiány vagy többlet nem volt.

— **El az újvilágba.** A máv. alkal- mazottjai közül egész sereg embernek mondták fel újabban a szolgálatot há- rom hónapra. A legtöbbje már most állást keres. Igen sokan azonban úgy tesznek, mint Demeter Ferencz iroda- tiszti, kivándorolnak az újvilágba.

— **Felhívás a Petőfi-dalkör tag- jaihoz.** Vettük a következő sorokat: A Petőfi dalkör t. működő tagjait felkérem, hogy folyó hó 24-én, az az pénteken este 8 órára az egylet helyiségében pontosan megjelenni sziveskedjenek. Szathmáry György kör-gazda.

— **Meghaltak.** Brözer Mihály ágost. 83 éves nyugalmazott államvasuti kalauz, özv. Nagy Bálintné Asztalos Zsuzsanna ev. ref. 80 éves szegényházi ápoló, Mogyorósi Julianna ev. ref. 3 hónapos csecsemő.

— **Tanítójelöltek kegyelme.** Ke- gyelotes ünnepet tartott a debreczeni tanító- képezde ifjúsága néh. Kovács Lajos volt igazgató tanárja sirjánál. Az ifjúsági ének- kar gyászénekeket zengett és Erdélyi Károly IV. tanítóképezdei növendék gyönyörű em- lékbeszédben méltatta az elhunytat az if- jusággal szemben tanusított örökméltékü sze- retetét és gondoskodását, igazságosságát. Az ünnepélyen a tanári kar is testületileg részt vett.

— **Magyar-szász diákcseré.** Újabb magyar szász diákcseré közvetítésére kértünk fel. Debreczeni Sándor, ki a főreáliskola VI dik osztályát végezte, cserébe óhajt menni Nagyszebenbe, a VII-dik osztály végzésére. Örvendünk, hogy pár év óta indított mozgalmunk iránt mindinkább növekszik az érdeklődés. Mi természetesen ezen újabb felkérés ügyében is szivesen járunk el.

— **Rozsdának ellenálló buzafajta.** Az ország minden részéből folytonosan ér- kező rozsdakárjelentések következtében fon- tos dolognak tartjuk annak hangoztatását, hogy az eredetileg angol származásu u. n. somogyi tarbuza ez évben is feltűnően el- lenállott a rozsdának. Marton Andor a To- rontálmegyei gazdasági egyesület titkára és Torontálmegye gazdasági előadója volt az, ki évekket ezelőtt első ízben felhívta az irányadó körök figyelmét ezen buzafajtának a rozsdá iránti nagy ellenállóképességére s kinek ez iránybani megfigyeléseit az idei év is teljesen beigazolta. Marton Andor ezen buzafajtát Torontálmegyében 1897-ben szin- tén meghonosította s azóta több ezernyi hol- don termelik ott kitűnő eredménnyel. A rozsdának ez évben is nagy mértékben képes volt ellenállni. Míg a Torontálban általánosan termelni szokott bánáti buzát ez évben tel- jesen ellepte a rozsdá, addig az ott meg- honosított somogyi buza még manap is tel- jesen üde s gyönyörű zöld színű. A kik ér- deklődnek e buzafajtának rozsdá iránti ellen- álló képessége s egyéb jeles tulajdonságai felől, azok Marton Andornak ittvárnoki (to- rontálmegye) gazdaságában erről személyes meggyőződést szerezhetnek.

— **Tiszavirág mint sáska ferge- teg.** Tegnap este 9—10 óra között a levegőből titokzatos bogár rajok hul- lottak Debreczen utcáira. Különösen a kivilágított helyeken, az utcai lám- páknál, a kávéházak, az üzletek előtt, a piacz utcán zizegett, repesett, fut- korászott a földre bukva ez a zöldes szárnyu, vizenyös testű, szálás fehér- farku bogár tömeg, amelyet valamiféle éjszakai titokzatos szél csaphatott vá- rosunkra. Nosza sietett minden já- rókelő a földön rajzó bogarakat ta- posni. És például a Hungária kávéház előtt, mint valami orosz-japán csatater úgy nézett ki az aszfalt. Ezrével ra- gadt földhöz az agyon gyilkolt bogár- tömeg, melynek rémséges hiröket kel- tették, hogy sáska fiókok . . . Pedig ártatlan Tiszavirágok voltak a tiszai halaknak kedves csemegéjét úgy so- dorta elő a száraz szél.

— **Dalestélylyel egybekötött tánc- vivalom.** Az „István”-gőzmalom társulat munkásai önképző- és segélyző köre folyó hó 25-én (szombaton) Keller Sándor egyleti karnagy vezetése és Kiss Gyula zenekarának közreműködése mellett a Margit-fürdő disz- termében dalestélylyel egybekötött táncvi- galmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Be- lépődij személyenként 1 kor. 20 fill., előre- váltott jegy 1 kor. Jegyek előre válthatók az „István”-gőzmalomban az elnökségnél, Glück Izidor kereskedőnél Péterfia-utcán a bábaképző épületben és Kántor István ke- reskedőnél Hatház-utcán.

— **Egy debreczeni egylet vál- sága** cím alatt a „Közgazdaság”-ból ol- vassuk és vesszük át a következő megfonto- lást érdemlő hirt: „Az iparos ifjak önképző egyesülete mult vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését Tóth Kálmán elnöklété alatt. A közgyűlés lefolyásáról hozzánk beküldött tu- dósítás szerint ez az egykor virágzó egye- sület immár a feloszlás stádiumába jutott. A jelentések felolvasása és tudomásulvétele után ugyanis az elnökség az egyesület fel- oszlatása iránt terjesztett elő javaslatot, me- lyet azonban a közgyűlésen jelenvöltek tagok — igen helyesen — nem fogadtak el, hanem egy tiz tagból álló küldöttség azzal a meg- bízattal küldetett ki, hogy az egyesület vagyoni helyzetét vizsgálja meg s az egye- sület új alapokon való szervezésére nézve

tegyen részletes javaslatot egy később egybehívandó rendkívüli közgyűlésnek. A közgyűlés ezután az elnökség lemondását elfogadta. Kapcsolatban ez ügyvel arról értesülünk, hogy a kiküldött bizottság tagjai az egylet pénzügyi helyzetének dolgait vizsgálva, annak jutottak tudomására, hogy az egylet, melynek még néhány év előtt nagy vagyona volt, ma mindössze mintegy 9000 korona vagyon felett rendelkezik. Holott különböző alapok képezték az egylet vagyonát; volt ugyanis „házalapja”, „betegségélyezési alapja”, „utazási alapja” s ezeken kívül még négy vagy öt különféle czélokra gyűjtött alapítványi tőkéje, mely néhány év előtt állítólag mintegy 25—30 ezer koronára rugott s mely összegek másra, mint a mely czélra alapul letettek, elkölthetők semmiesetre sem lettek volna. Igazán örvendenénk, ha tudósításunk esetleg téves értesülésen alapulna s közelebb kedvezőbb híreket közölhetnénk. De mindezekről eltekintve, csak helyeselni tudjuk az egylet tagjainak lelkes elhatározását, hogy a felosztás iránti javaslatot mellőzve, az egylet tovább való fentartására törekcszenek.

— **Botránys állapotok.** A közisztaság rendkívül gyöngye lábón áll a város külső részein. Erre vallanak legalább azok a panaszok, amelyeket a mellék utcák lakosai tesznek nálunk nap-nap után. A cserepes-utcai kut mellett levő gödörben disznót fürösztének a gazdák. A pocsoljabüz elviselhetetlen. A gödörből kiszáradt volna már a víz, de kora hajnalban a sertéstartó gazdák telemerik mindig vizet. Továbbá panaszojkák a Kazinczy-utcai lakosok, hogy közvetlenül a gyalogjáró mellett döglött tyúk felosztott teteme hever napok óta. A rendőrség figyelmét felhívjuk e botránys állapotokra. Néhány érzékeny birság talán segítene a bajon.

— **A debreczeni kamara hivatalos közleménye.** A nagykárolyi áll., építészeti hivatal Szatmár vármegye területén fekvő műtárgyak helyreállítását pályázat útján óhajtja biztosítani. Vállalati összeg 30281 kor. 61 fillér. Határidő jul. 14. — A máv. különféle szükségletének fedezésére árlejtést hirdet. A szükségletű faanyag együttesen 16000 köbméter. Határidő jul. 19. — További intézkedésig a körmöczbányai pénzverő hivatal a rézgáliczot a következő árak mellett adja a piacra: egyszer finomított 100 kgr. kor. 55. — A budapesti első kerületi parancsnokság Debreczenben és Jászberényben állomásozó ezredei részére zab, széna, szalma, tűzifa és kőszén szállítására árlejtést irt ki. Az árlejtésen a kamara bizalmi emberei is megjelennek. — Azon kereskedők, kik idegen államok konzuljaival nagy Magyarországnak idegen államaiban székelő konsulokkal érintkezni óhajtának a szükséges s előirt feltételeket szigoruan tartásuk be, mert ellenesetben sérelmet szenvednek.

— **A kereskedő ifjak** asztaltársaságának szombat esti hangversenye iránt fokozódik az érdeklődés. A rendezőség már a „Dobos-pavillon” terme díszítése iránt is intézkedett. Jegyek szombat délig kaphatók Rózsa Lajos, Békés Lajos és László Albert és társa fizletében.

— **Ki akar kis katona lenni?** A fiu gyermekes szülők figyelmébe ajánljuk ezt a hírt. Debreczen szabad királyi város törvényhatósági bizottságának f. évi június 16-án és folytatva 17-én tartott közgyűlésében hozott 128. számú határozata folytán a soproni m. kir. honvéd főreáliskolában megüresedett Andaházy Szilágyi Mihály-féle egy alapítványi hely betöltése elrendeltetvén, fel-

hivataknak azon szülők, illetve gyámok, kiknek fiai ezen iskolába felvételtől óhajtának, hogy a mennyiben egy pályázati, mint az alapító levélben foglalt feltételeknek megfelelően, pályázati kérvényeiket legkésőbb július hó 5-én d. u. 5 óráig a városi tanács iktató hivatalába adják be. Feltételek a katonai és illetőségi ügyosztálynál megtekinthetők.

— **Magyar lap Romániában.** Románia fővárosában magyar nyelvű hetilap jelen meg Poliány Zoltán szerkesztésében. Az idegenben küzködő magyar ujságra meleg szeretettel hívjuk fel a debreczeni kávéháztulajdonosok figyelmét. Megérdemelné a „Bukaresti Magyar Ujság” a pártfogást. Talán a három legnagyobb kávéház, az Arany Bika, Angol királyné és a Hungária tulajdonosai elő is fizethetnének rá, hiszen a sok ringy-rongy német lap helyett inkább megérdemelné ez a derek magyar ujság a hazafias magyar kávéosok és vendéglősök támogatását. Előfizetési ára negyedévre 2 korona csupán. A lap czime; Bukarest, Sosea din Nou Filaret No 14. A vidéki és fővárosi lapársainkat is felhívjuk, hogy a bukaresti magyar ujság érdekében kövessenek el minden lehetőt.

— **Tanulmányi kirándulás a halápi pusztára.** A Hajdumegyei Méhészegyesület tegnap délelőtt tanulmányi kirándulást rendezett Maurer Emil halápi-pusztai birtokára. A társaság jórészt egyesületi tagokból állott, kik igen nagy számban vettek részt a kiránduláson, az elnökségen kívül mintegy 25—30-ra volt tehető. A kiránduló társaságot elfogadatok vitték a gazdaságba, hol az okszerű méhészet gyakorlati ismertetésének tanulmányozására rendkívül szép, mintá méhes volt felállítva, melyben feltalálható a méhészethez szükséges mindenféle kellék, mindenféle eszköz vagy 60 méhtörzssel. Minthogy az idő is szép volt, alkalmuk nyílt a kirándulóknak tanulmányaik fejlesztésére s mondhatni gazdag tapasztalatokkal és kedves emlékekkel telve tértek vissza a déli vonattal Debreczenbe.

— **Trafikok betörői.** A dohánytörzsdéket szemelte a zsványbanda, amely a mult év őszén kezdte meg működését Eperjesen, majd két-három hónapi pihenés után folytatta Veszprémben, Szombathelyen és legutoljára Békéscsabán. Valamennyi helyen az ablakredőny felfeszítése után hatoltak be, amiből arra lehet következtetni, hogy ugyanazon egyének követték el valamennyit, akik igazán a trafik betörések különlegességei a bűnügyek világában. A debreczeni rendőrség jól tenné, ha e vakmerő betörő-specziálistákra figyelmeltetné a trafikosokat, hogy a saját érdekében vigyázzanak.

— **Nádudvar szépei.** Forgó Zsuzsa és Galyas Borbála nádudvari leányzók szerdán este gondoltak egyet és elszöktek hazulról Debreczenbe, hogy katonáskodó szivők bálványait meglátogassák. A nádudvari előjáróság megkeresésére a rendőrség elcsipte őket és hazatolonozoitatja.

— **Az elfogott kisértet.** Az elmúlt héten többször láttak a Korona-vendéglő udvaron fehér lepedőbe burkolt alakot az a házbeliek.

— Kisértet jár e házban — mondták gyenge szívű cselédleányok.

Anayira félt az egész ház a kisértettől, hogy egész éjjel bezárt ajtó mellett aludt minden lakó. A házmaster azonban lesbe állott és értesítette a rendőrt is, akivel üldözöbe vették a kisértetet, aki elhajítván a fehér lepedőt, menekülni igyekezett. A hátsó

udvarba menekült, nyilván azon szándékkal, hogy a színházkerthen át elmenekül. Ez azonban nem sikerült, mert a rendőr nyakon csipte. A kisértet a rendőrségen bevallotta, hogy Debreczeni Sándor a neve, lakása és foglalkozása nincsen, nappal kéreget, éjjel pedig játsza a kisértetet, hogy buvhelyén annál édesebben szundithasson, mert a szabad ég alatt a szunyogok miatt nem tudott aludni. A rendőrségen kitünt, hogy a kisértet már többször büntetett tolvaj és most is jogerős elzárás elől bujdokolt. Hogy a szunyogok ne csipkedjék, az udvarias Nagy Pali fogházfelügyelő olyan zárt helyiséggel kedveskedett neki, ahová a szunyog is csak a kuleslukon bujhat be.

— **Tolonczok.** A rendőrség csütörtökön tolonczolta el Fekete Róza, Czégény Julis, Varga Lajos, Grünblatt Dezső, Jubász János, Hunyadi József, Nagy Gábor nevű csavargókat.

— **Még élve érkezett** halak leszek pénteken este a Márkus Dréher-sörészarnokában. Ugya is egy öreg halász ember hozza pénteken reggel a Tiszából a friss halakat, ő is készíti el a halászlevet. *Este Rácz Károly teljes zenekarával zeneestélyt rendez.*

x **Táncztanítás a szünidőben.** Alföldy Károly tánciskolájában a szünidei tanfolyam június hó 27. kezdődik, Beiratkozásokat mai naptól elfogad bármely igőben, lakásán Péterfia-utca 2. sz.

x **Tűzmentes és savmentes** zománcz főző edények valamint mindenféle háztartási czikkek beszerzésére legjobban ajánljuk **Mentze Henrik** ujdonságok áruházát, az olesó szabott ár minden darab árun látható.

x **Fenyőháza** fürdő mai számunkban megjeleat hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

TÁVIRATOK.

Vihar Budapesten.

Budapest, június 23. Az éjszaka nagy vihar volt Budapesten. Ott már, ugy látszik, az időváltozás bekövetkezett. A vihar miatt a telefon használata is akadályokkal járt.

A tábornagy fiaának öngyilkossága.

Budapest, június 23. Bécsből jelentik, hogy Rabakovszky József tábornagy 18 éves, András nevű diák fia mellbe lötte magát. Tettének oka ismeretlen. Meg is halt.

Vilmos császár pohárköszöntője.

Budapest, június 23. Cuxhavenből jelentik, hogy az északnémet regatta-elyetnek a Deutschland gőzösön tartott lakomáján Vilmos császár válaszólv a hamburgi polgármester pohárköszöntőjére, beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy teljesen magáéva teszi a polgármesternek az ország sportjának fejlődésére és egyébként való haladására vonatkozó szavait. **Mindenki lát-hatja, hogy a népek és a kulturállamok szolidaritása a legkülönbözőbb tereken halad.** A szolidaritás észrevétlenül, de ellenállhatatlanul átmegy az államok vezetőinek programjába, valamint a magokat kormányzó szabad polgárok gondolataiba. A szolidaritás a legkülönbözőbb módokon tápláltatik politikai tanácskozásokon, kongresszusokon, versengésben, sőt a játéokban is. Rövid pár nap mulva Kielben egyesülnek az összes kultur-népek zászlói. A kieli héton is apoltatik és szorosabbra fűzetik ezen szolidaritás. Ennek köszönheti a kereskedő, az iparos és

a földmiv. fejlődhetik. mal tekint város és a Szocialis

(Buda a Saine-m listát 50 s Escuril na

Or Szencsác

Kaipi ostroma h muló japán szer raktár került meg van zárva. mények vá

Lond haditudósit kodik, jelen Hajcs volt a III hadserege éjszakaig t adalával ve resebb csa veszett el, hagytak a menetben

Lond Kuropatki ták és Li

Továk Péter varban ren ják az edd gyobb fran den körülm a háborut

Táma Csifu Port-Artur pánok a mint teng tek az er

Az o Lond szok hely sem rózsá daknak el főhadiszál cza, hogy lyesen ve

Tó

Kine Göbolyi Is széki irnok

Az u tók. A sze alapján a nagykikinc az uzsorás képviselőt, vagyonuk utczán a megnyugv

a földmivelő, hogy nyugodtan haladhat és fejlődhetik. Teljes nyugalommal és bizalommal tekint a jövőbe és beszédét Hamburg város és a regatta életével fejezte be.

Szocialista, mint megyei főtanács elnök.

(Budapest, június 23. Párizsból jelentik, a Saine-megye főtanácsa Landrain szocialistát 50 szavazattal elnökévé választotta. Escuril naczionalistára 42 szavazat esett.

Orosz-japán háború.

(Távirati tudósításunk.)

Szenzációs események várhatók.

Kaiping, jun. 23. (Reuter). Port-Artur ostroma három napja tart. A lassan előnyomuló japán tüzérek felgyújtották az élelmiszer raktárakat, amelyekből semmit sem sikerült megmenteni. Port-Artur teljesen el van zárva. Minden órában szenzációs események várhatók.

London, június 23. A Daily Telegraph haditudósítója, aki most Kaipingben tartózkodik, jelenti:

Hajszöngnél vasárnap reggel nagy csata volt a III-ik japán hadtest és Kuropatkin hadserege között. A harc reggeltől késő éjszakáig tartott, mely a japánok teljes diadalával végződött. Ez volt a háború legvéresebb csatája. Japán részről 18000 ember vesztett el, míg az oroszok négyezer embert hagytak a csatatéren. Kuropatkin rendetlen menetben vonult vissza Liaujangba.

London, június 23. A japánok Kuropatkin visszavonulási útját elvágták és Liaojangot bevették.

Tovább folytatják a háborút.

Pétervári jelentés szerint az orosz udvarban rendkívüli eseményeknek tulajdonítják az eddigi csapásokat a harcstéren. Nagyobb francia kölesőre számítanak és minden körülmények között elvannak határozva a háborút tovább folytatni.

Támadások Port-Artur ellen.

Csifuból érkezett jelentés szerint Port-Artur helyzete kétségbeesítő. A japánok a tegnapi folyamán a szárazról, mint tenger felől erős támadást intéztek az erődített orosz kikötő ellen.

Az oroszok a szárazföldön.

Londoni jelentés szerint az oroszok helyzete bent a száraz földön sem rózsás. Nem képesek a japán hadaknak ellentállani és Liau-jangban, a főhadiszállásokon annyira szorul a kapcza, hogy Kuropatkin fővezér személyesen vette át a sereg vezérletét.

Törvénykezés.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Göbolyi István debreczeni királyi törvényszéki írnokot irodatiszté nevezte ki.

Az uzorás gyilkosait felmentették. A szegedi esküdtek igazmondása alapján a törvényszék felmentette a nagykikindai Sibul-testvéreket, akik az uzorás Eremités Pál országgyűlési képviselőt, akit 300.000 korona értékű vagyonukból kiforgatta őket, a nyílt utcán agyonverték. A közvélemény megnyugvással fogadta az ítéletet.

REGÉNY-CSARNOK.

Ki hát a gyilkos?

Bűnügyi regény az amerikai életből. 30.

— Ne ijedj meg — mondta a jövevény — hiszen én vagyok, a sógorod.

Bareswell kételkedően nézett a jövevényre, aki valóban Jounce Perry volt, a csavargó. Persze alig lehetett ráösmerni. Huszonnégy óra alatt egészen megváltozott. Bozontos szakállát levágatta, vadonatúj ruhája és kalapja pedig külsejét teljesen elváltoztatta.

— Mi az ördög történt veled, Perry?

— Megtisztalkodtam és átöltözködtem, sógor, hogy én is valamire vihessem, mint te — felelte a csavargó mosolyogva. De mi történt itt? Iris meghalt? Te ölted meg!

— Ne légy bolond Perry, hiszen csak elájult.

— Segélykiáltást hallottam — felelte a csavargó és a vakmerő gazembert szuro tekintettel mérte végig.

Ha volt valaki, akit a csavargó szeretett a világon, úgy a nővére volt az, Bareswell felesége.

Más valakije úgy sem volt, aki őt is szerette volna.

— Megint kellemetlenkedett velem. Egyéb nem történt.

— Azt hiszem, megint hazudsz.

— Vigyázz a szavaidra, — kiáltotta rá Bareswell és a forgó pisztyolyát előrántotta.

De a csavargó nem ijedt meg tőle.

— No az éppen nem volna okosság tőled, ha rám lönnél. Az előbb hallottam, mikor azt morogtad, hogy Iris megölted. Igaz-e ez? Meglátom, mit tettél. Ted le azt a fegyvert, mert megbánod, ha mondom.

Oly kemény és határozott hangon mondta ezt a férfi, hogy Bareswell is megrököcsült tőle. Nem szeretett volna összeveszni vele.

— Te alaposan tévedsz most Perry — mondta Bareswell. Iris fejébe vette, hogy valami csekélység felett összevesz velem. Jól tudod, hogy mennyire féltékeny teremtes ő és most addig izgatta önmagát, míg el nem ájult.

Jounce Perry dörmögő hangon vette tudomásul ezt a felvilágosítást. Nem akarta a dolgot a véletelig vinni. A napokban is nagyobb pénzösszeget kapott a sógorától és jónak látta, hogy most össze ne kapjon vele.

— Menj előre, be akarom vinni a szobába — mondta a csavargó és ölébe vette a nővére élettelennek látszó testét és a lugasból bevitte a lakásba, ahol az aszszony nemsokára ismét magához tért. Mikor a testvére kérdezősködni kezdett, habozott és nem adott semmiféle felvilágosítást.

— Terringeltet — mondta a csavargó a fogát csikorgatva — ez az ember egyszer még megöl és te ezt oly egykedvűen veszed.

— Van valami újság? — kérdezte Iris.

— Az, hogy a ridgewoodi gyilkosságért hurokra kerül nemsokára valaki, talán a te férjed. De ne ijedj meg úgy — tette hozzá gyorsan, mikor látta, hogy a nővére arca holthaloványra vált és majdnem újból elájult. Csak úgy mondtam éppen, hogy a férjed kerül hurokra.

Iris a kendőjébe burkolódzott. Egész teste remegett, mintha a hideg rázna.

— Gondolod, hogy ő a bűnös?

— Hát te nem gondolod? — kérdezte ő, hogy az egyenes feleletet kikerülje.

— Nem tudom, igazán nem tudom, azt hittem, hogy...

— Te azt gondolod, hogy az én kezem is benne volt ebben a dologban? — kérdezte a csavargó a nővérétől, de Bareswellné habozott a válaszszal és a kendőjébe még inkább beburkolta magát, mintha fázna...

Ezalatt a férj az ajtó előtt ült és szivarozott, de fejében már új terveket szőtt. Szerencsétlen véletlen volt, hogy Alstine Rózsa éppen e váratlan pillanatban jött. Nem tudta elképzelni, hogyan az ő házában megjelent.

— Különös véletlen folytán engem az ő szeretőjének tartott bizonyosan — gondolta magában. Ez nagy kellemetlenséget jelent rá nézve és most már nehéz dolgom lesz. Az a fő, hogy Bordine Gusztáv ne találkozzék vele többé. Mily különös hasonlóság van köztem és Bordina közt. Ha csak megszabadulhatnék valahogy a feleségemtől és ezt a dús gazdag leányt feleségül vehetném. Aki mer, az nyer: ez az én jelszavam. Csak két embert kell még örökre elnémitanom.

(Folytatjuk.)

Szerkesztői posta.

Angelotti. [Debreczen]. Adier József a mi lapunknak nem munkatársa.

O. L. Közölni fogjuk.

Cserepás utcai előfizető. Jó lesz a rendőrség bűnügyi osztályának is feljelentést tenni.

Nyílttér.

LUHI ERZSÉBET

ásványvíz

Bereg megyében szikla tövében fakad és minden idegen elemtől menten kerül a palackba. Kiváló hatású különösen torok, tüdő és gége, ugyisint a gyomorbántalmak minden neme ellen.

Kitűnő nyálkaoldószer!

Előkelő orvosok bizonyítványai csodás eredményekről számolnak be.

A Luhi Erzsébet ásványvíz

kitűnő üdítő ital és borhoz keverve közkedvelt.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és az

Uradalmi ásványvizek bérletességénél

Szolyván (Bereg megye.)

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

Kiadó uri lakás.

József királyi herceg-és Kápolnási-utca sarkán épült új házban egy öt utcai szobából álló, fürdő szobával és vízvezetékekkel felszerelt teljesen modern lakás augusztus elsejétől bérbeadó.

Felvilágosítást nyújt **Katz Jakab Arany-János-u. 9. szám.**

DEUTSCH LAJOS

fűszerkereskedő, Piacz-utca 38.

Ajánl mint a hajdumegyei méhészegylet elárúsítója

idei friss pergetésű

akác mézet

1 kiló 60 krajczár.

5 kiló 2 frt 50 krajczár.

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Gyár: NYERGES-UJFALU.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MUVEK képviselője és raktára:

LUKÁCS VILMOSNÁL DEBRECZEN, Hatvan-utca 5. szám.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Egy ügyes női ruha varrónő, ki a női ruha varrás és szabásban tökéletes gyakorlatossággal bír 25—30 frt havi fizetéssel azonnal felvétetik Vizvári E. L. czégnél Simonffy-utca 2.

Harisnya kötőde Debreczen, Piacz-utca 32. **Fischbein Katalin** (Schwartz Arminné.) Elvállal harisnyák kötését és fejelést igen mérsékelt áron.

Allást keres. Egy intelligens, szerény igényű fiatalabb ember, ki megbízhatóságáról igen jó bizonyítványokkal rendelkezik, bármely mérsékelt díjazás mellett irodai vagy más megfelelő alkalmazást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Ujságárusításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvétetnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

Fenyőháza.

A m. kir. kincstár tulajdonát képező vizgyógyintézet klimatikus gyógyhely és nyaralótelep, 10 percznyire fekszik a Kassa—Oderbergi vasút hasonnevű állomásától, a Vág jobb partján, a Kárpátok »Fátra« nevű hegycsoportjának alján, 450 m.-nyire a tenger színe felett. A telepnek a modern hydrotherapia kivánalmainak megfelelően berendezett, dr. Saád Andor kincstári orvos vezetésével álló vizgyógyintézete, öt kincstári szállodája, fényes ét-, gyógy-, zene- és játszótérrel, kávéházi helyiségekkel és tágas verandákkal vannak. Az összes helyiségekben villamos világítás. Az épületek mind vízvezetékekkel, az egész telep vízzel öblített szennyvízcsatorna hálózattal van ellátva. A telep északra magas hegyek által védett fekvése miatt enyhe éghajlatu, levegője a körülötte elterülő, nagy kiterjedésű fenyvesek által tisztítva pormentes és ozondu. A telepről minden irányban jól gondozott kocsis- és gyalogséutak vezetnek, összesen 22 km. terjedelemmel. Több lawn-tennis és croquet-pálya áll a közönség rendelkezésére; megtekintésre érdemes a 22 km. hosszú villamos erdei vasút és az új villamoserőre berendezett műfűrész.

Az idény május hó 15-től október 31-ig terjed, a szállodák azonban, valamint a helyben levő postás távirtdahivatal egész éven át nyitva vannak.

Az előkelő kényelemmel berendezett szobák ára a fődény alatt [jul. és aug. hó] 2—6 korona. Teljes ellátás [pensio] még pedig reggeli, ebéd, öt ital étel s vacsora két ital étel 4 kor. 60 fill. [Egyszerűbb] ellátás 3 kor. Tabled'hote öt fogással személyenként 2 kor. 60 fill., külön asztalnál terítve 3 kor.

Az elő és utóidény alatt a szobák ára legalább 7 napig tartózkodó vendégek számára 50%-al olcsóbb. Ugyanekkor teljes ellátás 2 koronától fölfelé kapható.

A telepen 22 magánvilla van, melyek egyné melyikében családi lakások konyhával is bérelhetők Nyaraló-telekeket olcsó árért a m. kir. kincstár ad el Prospektust küld, felvilágosításokkal szivesen szolgál

Jáhn Nándor,
kincstári bérlő.

Hidegvizgyógyintézet

a nagyerdei fürdőben

már MEGNYILT.

Ugyanott mindenféle

gyógyfürdők

előállítanak.

Gyertyánliget

(Máramarosmegye)

a legegészségesebb klimatikus, erdei, hegyi-gyógyhely, ásványfürdő és vizgyógyintézet.

Előnyek:

1. Olcsó árak és fesztelen életmód. 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli vasútállomás és jó kocsit. Csodálatos szép magas fekvés, por- és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Legradikálisabb gyógsiker: vérszegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. IDÉNY: május-október. Vasúti állomás Nagy-Bocskó.

A fürdőigazgatóság.

Építkezési idényre ajánlok: honi és budweisi porcellán kályhákat, öntött vas- és meidinger köpenyes kályhákat fa- és szénfűtésre.

Kerti felszerelések, mint padok, székek és asztalok vashól fényezve és kertészeti eszközök.

Háztartási felszerelések: Zománczott edények, fényezett áruk, fürdő kádak, jégsekreányok, vasbutorok, gyermek-kocsik stb.

= Tóth Gyula =

vaskereskedő

DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27.

Konyári sóstó fürdő

= október hó 1-ig nyitva áll. =

Tiszta szikes fürdők és kifogástalan, szép lakó szobák jutányos ár mellett rendelkezésére áll a t. fürdő közönségnek.

Prospektust és egyéb felvilágosítást ingyen küld

FRANK, fürdőintéző.